

SHB209 GÖÇMEN VE SIĞINMACILARLA SOSYAL HİZMET

Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK
Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü

Öğrencilerle tanışma ve ders içeriğinin paylaşılması

TANIMLAR

- *Mülteci* “ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan şahıs” olarak tanımlanmaktadır (Cenevre Sözleşmesi, m.1/2).

- 1951 Sözleřmesine göre mülteci sıĝınma başvurusu kabul edilen kişiyken, sıĝınmacı mültecilik başvurusu sonuçlanmamış, soruşturma safhasında olan kişidir (Demirbilek, 2015).

- 1967 New York Protokolüne göre Türkiye yalnızca Avrupa ülkelerinden gelenlere mülteci statüsü vermektedir.
- Sığınmacı ve mülteciler zorunlu olarak göç eden insanlardır.

- Yabancılar ve Uluslar arası Koruma Kanununu (YUKK)(6458 sayılı ve 11.04.2013 tarihli) sığınmacı kavramını “Şartlı Mülteci” olarak kullanmıştır. Buna göre “Avrupa ülkeleri dışında meydana gelen olaylar sebebiyle; ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncelerinden dolayı zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancıya veya bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen vatansız kişiye statü belirleme işlemleri sonrasında şartlı mülteci statüsü verilir. Üçüncü ülkeye yerleştirilinceye kadar, şartlı mültecinin Türkiye’de kalmasına izin verilir. “ (Madde 62).

İkincil Koruma

- İkincil koruma
- **MADDE 63 – (1) Mülteci veya şartlı mülteci olarak nitelendirilemeyen, ancak menşe ülkesine veya ikamet ülkesine geri gönderildiği takdirde;**
- a) Ölüm cezasına mahkûm olacak veya ölüm cezası infaz edilecek,
- b) İşkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye maruz kalacak,
- c) Uluslararası veya ülke genelindeki silahlı çatışma durumlarında, ayırım gözetmeyen şiddet hareketleri nedeniyle şahsına yönelik ciddi tehditle karşılaşacak,
- olması nedeniyle menşe ülkesinin veya ikamet ülkesinin korumasından yararlanamayan veya söz konusu tehdit nedeniyle yararlanmak istemeyen yabancı ya da vatansız kişiye, statü belirleme işlemleri sonrasında ikincil koruma statüsü verilir. (YUKK)

Geçici Koruma

- **Geçici koruma (1)**
- **MADDE 91 – (1) Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesele olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen yabancılara geçici koruma sağlanabilir.**
- (2) Bu kişilerin Türkiye'ye kabulü, Türkiye'de kalışı, hak ve yükümlülükleri, Türkiye'den çıkışlarında yapılacak işlemler, kitlesele hareketlere karşı alınacak tedbirlerle ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasındaki iş birliği ve koordinasyon, merkez ve taşrada görev alacak kurum ve kuruluşların görev ve yetkilerinin belirlenmesi, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. (YUKK)

- “Göçmen” ise, ekonomik nedenlerle, daha iyi bir hayat standardı yakalayabilmek için vatandaşı olduğu devletin ülkesinden gönüllü olarak ayrılarak bir başka ülkeye göçen kişiye verilen addır (Başak, 2011; Ergüven ve Özturanlı, 2013).

KAYNAKLAR

- Başak, C. (2011). Mülteciler, Sığınmacılar ve Yasa Dışı Göçmenler. Sonsöz, Ankara.
http://www.mulkiyeteftis.gov.tr/ortak_icerik/mulkiyeteftis/multeciler.pdf (Erişim:01.07.2015).
- Ergüven, N.S., Özturanlı, B. (2013). Uluslar arası Mülteci Hukuku ve Türkiye. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 62 (4),, 1007-1061.
- Yabancılar ve Uluslar arası Koruma Kanunu (YUKK)(11.04.2013) 6458 sayılı